

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๐๕/๑๓๖๓๓

กวล. ๙๘
24 ก.ย. 63
10.00 น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : สว4958 มค
รับที่ : 88034/63 2-57๒
วันที่ : 24 ก.ค. 63 เวลา : 9:36

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การกู้เงินจากธนาคารพัฒนาเอเชียภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๓๘ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๒๒๘ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๐๘๖ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๓
๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๓๑๘๑ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ แผ่น
๒. ภาพถ่ายร่างสัญญาเงินกู้และเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๐ แผ่น
๓. ภาพถ่าย Asian Development Bank Ordinary Operations Loan Regulations
ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ จำนวน ๓๓ แผ่น
๔. ภาพถ่ายหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๐๕/๙๕๗๕ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒ แผ่น

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง การกู้เงินจากธนาคารพัฒนาเอเชียภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามมาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี และมาตรา ๔ (๑๓) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

๑.๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๓ อนุมัติการปรับปรุงแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ โดยมีแผนก่อหนี้ใหม่ของรัฐบาลในส่วนของรัฐบาลกู้มาใช้โดยตรง สำหรับแผนงาน/ โครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ (พ.ร.ก.) วงเงิน ๖๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

๑.๑.๒ กระทรวงการคลังเห็นว่า ภายใต้สภาวะของตลาดการเงินภายในประเทศที่มีสภาพคล่องสูง รัฐบาลสามารถกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ภายในประเทศ เพื่อนำมาใช้ดำเนินแผนงาน/ โครงการภายใต้

/พ.ร.ก. ได้...

พ.ร.ก. ได้ อย่างไรก็ดี ในระยะต่อไป กระทรวงการคลังคาดว่าจะตลาดการเงินภายในประเทศจะมีความผันผวนเพิ่มขึ้น โดยภาคเอกชนจะมีความต้องการสภาพคล่องเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ นอกจากนี้ ในส่วนของรัฐบาลยังคงต้องการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณต่อเนื่องในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น เพื่อลดผลกระทบต่อสภาพคล่องภายในประเทศและต้นทุนการกู้เงินของทั้งภาครัฐและเอกชน กระทรวงการคลังจึงเห็นควรกระจายการกู้เงินบางส่วนไปยังแหล่งเงินกู้ต่างประเทศ โดยปัจจุบันสัดส่วนของหนี้รัฐบาลที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศยังอยู่ในระดับที่ต่ำ และกระทรวงการคลังสามารถบริหารความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Risk) ของเงินกู้สกุลเงินตราต่างประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมได้

๑.๑.๓ กระทรวงการคลังได้มีหนังสือถึงธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เพื่อขอกู้เงิน COVID-๑๙ Active Response and Expenditure Support Program สำหรับนำไปใช้แผนงาน/ โครงการภายใต้ พ.ร.ก. วงเงิน ๑,๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยกระทรวงการคลังและ ADB ได้เจรจาเงื่อนไขการกู้เงินร่างสัญญาเงินกู้ รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง และได้ลงนามในบันทึกการเจรจาเงินกู้ (Minute of Negotiations) เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓)

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๕ เรื่องการปรับปรุงแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการส่งร่างสัญญาให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณา ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการส่งร่างสัญญาให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาก่อนลงนามสัญญา (หนังสือที่อ้างถึง ๑)

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องการทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชน กำหนดให้สัญญาใดที่ส่วนราชการต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ และสัญญามีข้อระบุให้โอนญาโตตุลาการโดยมีอาชงหลีกเลี่ยงได้ สัญญานั้นยังคงต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วย (หนังสือที่อ้างถึง ๒)

๑.๒.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ เห็นชอบร่างพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งประกาศลงราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓ (หนังสือที่อ้างถึง ๓)

๑.๒.๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๓ อนุมัติการปรับปรุงแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ โดยมีแผนก่อหนี้ใหม่ของรัฐบาลในส่วนของรัฐบาลกู้มาใช้โดยตรง (เงินกู้ต่างประเทศ) สำหรับแผนงาน/ โครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ วงเงิน ๖๐๐,๐๐๐ ล้านบาท รวมอยู่ด้วย (หนังสือที่อ้างถึง ๔)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓ ของ พ.ร.ก. ที่กำหนดให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี มีอำนาจกู้เงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศ หรือออกตราสารหนี้ ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ กำหนดให้สัญญาใดที่ส่วนราชการต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ และสัญญามีข้อระบุให้โอนญาโตตุลาการโดยมีอาชงหลีกเลี่ยงได้ สัญญานั้นยังคงต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วย ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้กระทรวงการคลังสามารถจัดหาเงินกู้จาก ADB เพื่อรองรับการใช้จ่ายเงินกู้ของแผนงาน/ โครงการภายใต้ พ.ร.ก. ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติแล้วจำนวน ๖ แผนงาน/ โครงการ วงเงินรวม

๓๖๖,๒๓๘.๓๑ ล้านบาท (ณ วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓) โดยกระทรวงการคลังกำหนดจะลงนามสัญญาเงินกู้กับ ADB ภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างสัญญาเงินกู้ COVID-๑๙ Active Response and Expenditure Support Program (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ผู้กู้	กระทรวงการคลัง	
ผู้ให้กู้	ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB)	
วงเงินกู้/สกุลเงิน	๑,๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ	
อัตราดอกเบี้ย/การชำระดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ยลอยตัว โดยอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระหว่างธนาคารของตลาดลอนดอน (London Interbank Offered Rate : LIBOR) ระยะ ๖ เดือน บวกด้วยส่วนต่างร้อยละ ๐.๕๐ ต่อปี โดยชำระดอกเบี้ยของวงเงินกู้ดังกล่าวทุก ๖ เดือน (วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ และวันที่ ๑๕ สิงหาคม)	
ค่าธรรมเนียมผูกพันเงินกู้	อัตราร้อยละ ๐.๑๕ ต่อปี (ภายหลัง ๖๐ วัน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาเงินกู้ ของวงเงินกู้ที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย) โดยชำระค่าธรรมเนียมพร้อมกับการชำระดอกเบี้ย	
อายุเงินกู้/การชำระคืนเงินกู้	วงเงินที่ ๑ วงเงินกู้ ๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ อายุเงินกู้ ๑๐ ปี รวมระยะเวลาปลอดการชำระคืนเงินกู้ ๓ ปี หักยอดชำระคืนเงินกู้โดยแบ่งชำระเป็น ๑๔ งวด งวดละ ๓๕.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เริ่มชำระงวดแรกในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖ และชำระงวดสุดท้ายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๓	วงเงินที่ ๒ วงเงินกู้ ๑,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ อายุเงินกู้ ๕ ปี รวมระยะเวลาปลอดการชำระคืนเงินกู้ ๓ ปี หักยอดชำระคืนเงินกู้โดยแบ่งชำระเป็น ๔ งวด งวดละ ๒๕๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เริ่มชำระงวดแรกในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖ และชำระงวดสุดท้ายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
ระยะเวลาสิ้นสุดการเบิกจ่ายเงินกู้	๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔	
เงื่อนไขการใช้จ่ายเงินกู้	เพื่อนำไปใช้จ่ายในโครงการ/ แผนงานเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ภายใต้ พ.ร.ก. โดยจะต้องไม่เป็นโครงการ/ แผนงาน ที่มีกิจกรรมเกี่ยวกับการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ของ ADB	

๔.๒ กระทรวงการคลัง ได้แต่งตั้งผู้แทนของสำนักงานอัยการสูงสุดเข้าร่วมเจรจาสัญญาเงินกู้กับ ADB และได้จัดส่งร่างสัญญาเงินกู้ดังกล่าวพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาตรวจร่างสัญญาก่อนลงนามสัญญาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ โดยสำนักงานอัยการสูงสุดได้แจ้งผลการตรวจพิจารณาร่างสัญญาเงินกู้ COVID-๑๙ Active Response and Expenditure Support Program โดยสรุปได้ว่า เนื่องจากร่างสัญญาเงินกู้ฉบับนี้มีสาระสำคัญเช่นเดียวกับร่างสัญญาเงินกู้ที่กระทรวงการคลังเคยลงนามกับ ADB อันเป็นสัญญามาตรฐานที่ผู้ให้กู้ใช้กับประเทศสมาชิกทุกประเทศ จึงไม่มีข้อขัดข้องประการใด พร้อมนี้ ได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ในร่างสัญญาดังกล่าวได้กำหนด ให้นำข้อพิพาทจากสัญญาเงินกู้ขึ้นสู่การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ จึงต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบสัญญามีข้อระบุให้ใช้อนุญาโตตุลาการ โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔.๓ กระทรวงการคลัง ขอเรียนว่า ตามข้อ ๑.๐๑ ของร่างสัญญาเงินกู้ของ ADB ได้กำหนดให้นำเงื่อนไขของ ADB's Ordinary Operations Loan Regulations ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ (Loan Regulations) มาบังคับใช้ซึ่งตามข้อ ๑๑.๐๔ กำหนดให้คู่สัญญานำข้อพิพาทจากสัญญาเงินกู้ขึ้นสู่การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ โดยเป็นเงื่อนไขมาตรฐานที่ ADB ใช้กับประเทศสมาชิกทุกประเทศ ซึ่งกู้ยืมเงินจาก ADB ในการระงับข้อพิพาทระหว่างกัน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) จึงเป็นกรณีที่ต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติตามข้อสังเกตของสำนักงานอัยการสูงสุด

๔.๔ ข้อกฎหมาย

๔.๔.๑ มาตรา ๓ ของ พ.ร.ก. กำหนดให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศ หรือออกตราสารหนี้ ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย มีมูลค่ารวมกันไม่เกินหนึ่งล้านล้านบาท โดยต้องลงนามในสัญญากู้เงิน หรือออกตราสารหนี้ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

๔.๔.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔ เรื่องการปรับปรุงแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการสร้างสัญญาให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณา ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการสร้างสัญญาให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาก่อนลงนามสัญญา

๔.๔.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องการทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชน กำหนดให้สัญญาใดที่ส่วนราชการต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ และสัญญามีข้อระบุให้ใช้อำนาจใดตุลาการโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ สัญญานั้นยังคงต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วย

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๕.๑ เห็นชอบร่างสัญญาเงินกู้ COVID-๑๙ Active Response and Expenditure Support Program ของ ADB ซึ่งมีสาระสำคัญและเงื่อนไขการกู้เงินตามนัยข้อ ๔.๑

๕.๒ อนุมัติให้ใช้อำนาจใดตุลาการในการระงับข้อพิพาทตามเงื่อนไขที่กำหนดใน Asian Development Bank Ordinary Operations Loan Regulations ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ ของ ADB

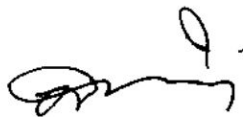
๕.๓ อนุมัติให้กระทรวงการคลังกู้เงินในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยจาก ADB วงเงิน ๑,๕๐๐ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ เพื่อนำไปใช้จ่ายในแผนงาน/ โครงการที่ ครม. อนุมัติภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

๕.๔ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมอบหมายเป็นผู้ลงนามในสัญญาเงินกู้ COVID-๑๙ Active Response and Expenditure Support Program กับ ADB ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

๕.๕ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดเตรียมทำคำรับรองทางกฎหมาย (Legal Opinion) สำหรับสัญญาเงินกู้ COVID-๑๙ Active Response and Expenditure Support Program ของ ADB ในโอกาสแรก ภายหลังจากที่ได้มีการลงนามในสัญญาเงินกู้ดังกล่าวแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ พร้อมพัฒน์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

สำนักงานนโยบายและแผน

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๘๐๕๐ ต่อ ๕๕๐๓ (ยุทธพงศ์), ๕๕๑๑ (พรพล)

โทรสาร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๑๔๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pornwalai@pdmo.go.th